

DECIZIE

05 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de avocatul Liliana Leanca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”, succesori în drepturi procedurale Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” cu privire la încasarea datoriei, dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor-Com”, a fost casată hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central și emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”, succesori în drepturi procedurale Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”,

c o n s t a ț ă :

La 6 septembrie 2010, Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 01 martie 2008, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a acumulat față de Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” datoria în sumă de 254 466,76 de lei, formată pe parcursul relațiilor contractuale de lungă durată.

Astfel, la 23 iunie 2006, între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Întreprinderea Individuală „G.Baciu” a fost încheiat contractul de societate civilă, în baza căruia: la 27 iunie 2006, Întreprinderea Individuală

„G.Baciu” a achitat în avans Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” suma de 10 000 de lei pentru servicii de prelucrare;

la 01 august 2006, Întreprinderea Individuală „G.Baciu” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” capace și borcane în sumă de 42 749,10 de lei;

la 01 august 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Întreprinderii Individuale „G. Baciu” servicii de prelucrare în sumă de 101194, 08 de lei;

la 01 august 2006, Întreprinderea Individuală „G. Baciu” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” mazăre în sumă totală de 48 444,98 de lei;

la 07 august 2006, Întreprinderea Individuală „G. Baciu” a înaintat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” factura privind restituirea sumei de 2251,44 de lei, cu titlu de diferență de preț la marfa livrată;

la 31 august 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Întreprinderii Individuale „G. Baciu” capace în sumă de 2 251,44 de lei.

La 17 august 2006, Întreprinderea Individuală „G. Baciu” a fost reorganizată în Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, preluând toate drepturile și obligațiunile anterioare și continuând relațiile contractuale cu Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”.

Ca urmare, la 22 septembrie 2006, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” etichete în sumă de 1 500 de lei;

la 24 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 97 600 de lei;

la 25 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 97 360 de lei;

la 25 octombrie 2006, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a preluat datoria societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Ambas Fer” în sumă de 4 466 de lei;

la 26 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 16 880 de lei;

la 26 septembrie 2007, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a restituit Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” marfă în sumă de 144 420 de lei;

și la 17 ianuarie 2008, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” miez de nucă în sumă de 2 114 040 de lei.

Societatea a menționat că potrivit contractului de comision din 18 ianuarie 2008, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” și-a asumat obligația de a găsi potențialul cumpărător.

În rezultat, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” datorează Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, inclusiv și pentru serviciile de comision prestate, suma de 3 592,66 de lei.

A relatat că la 04 februarie 2008 și respectiv la 11 februarie 2008, între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” au fost semnate actele de îndeplinire a lucrărilor, potrivit cărora se confirmă livrarea miezului de nucă și primirea sumei de 1 796 330,90 de lei pe contul Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, care a fost responsabilă pentru efectuarea tranzacției.

Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a afirmat că din momentul livrării și până la achitarea de către cumpărător a costului mărfii, a fost formată diferența de curs în mărime de 5 381 de lei.

La 29 februarie 2008, între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a fost semnat acordul de stingere a datoriilor, prin compensare, în sumă de 1 801 711,90 de lei, iar datoria restantă constituie 254 466,76 de lei.

Entitatea juridică având în susținere art. 619 Cod civil, a relevat că la data scadenței – 01 martie 2008 a trecut o perioadă de 29 luni, timp pentru care urmează a fi calculată dobânda de întârziere la suma rămasă de 254 466,76 de lei, care constituie 111 466,86 de lei.

A notat că prin contractul de cesiune a creanței nr. 02/10 din 2 octombrie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a cesionat creanța în sumă de 254 466,76 de lei Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup Com”.

În acest sens, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a fost înștiințată prin notificarea din 08 octombrie 2009 despre cesiunea creanței, fapt confirmat prin avizul recepționat.

Reclamanta a evidențiat că la 03 august 2010, potrivit contractului de cesiune a creanței nr. ACF-03/08 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup Com” și Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a fost cesionată ultimei, creanța în sumă de 254 466,76 de lei.

A specificat că Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” la fel, a fost înștiințată, prin notificarea din 04 august 2010 despre cesiunea creanței, fapt confirmat prin avizul recepționat.

Reclamanta a solicitat încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a datoriei în mărime de 254 466,76 de lei și a dobânzilor de întârziere în mărime de 111 466,86 de lei, iar în total suma de 365 933,62 de lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Crislidor” datoria în sumă de 254466,76 de lei, dobânzile de întârziere în sumă de 111 466,86 de lei și taxa de stat în sumă de 10 978 de lei.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 9978 de lei (f.d. 61-62, vol.I).

Prin încheierea din 21 ianuarie 2014 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție a fost admisă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Crislidor” și a fost înlocuit creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” în titlul executoriu nr. 2e-11518/10 din 16 noiembrie 2010 emis de Judecătoria Economică

de Circumscripție, cu succesorul în drepturi Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” (f.d. 85, vol.I).

A fost eliberat titlul executoriu nr. 2e-11518/10 din 16 noiembrie 2010 emis de Judecătoria Economică de Circumscripție privind încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Micodor Com” datorita în sumă de 254 466,76 de lei, dobânzile de întârziere în sumă de 111 466,86 de lei și taxa de stat în sumă de 10 978 de lei.

Prin decizia din 17 iunie 2014 a Curții de Apel Bender, a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, a fost casată hotărârea din 16 noiembrie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție și încheierea din 21 ianuarie 2014 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Anenii Noi, conform competenței jurisdicționale.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” taxa de stat în sumă de 8233,50 de lei pentru examinarea cauzei în ordine de apel (f.d. 109-112, vol.I).

Prin încheierea din 3 decembrie 2014 a Judecătoriei Anenii Noi, a fost înlocuită reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” cu succesorul în drepturi procedurale, Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” (f.d. 140-142, vol.I).

Rejudecând cauza, prin hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” privind încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere (f.d. 43-45, vol.I).

Prin decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”, a fost casată hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi și a fost emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Micodor Com” datorita în sumă de 254 466,76 de lei, dobânzile de întârziere în mărime de 111 466,86 de lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii în prima instanță în mărime de 1000 de lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în apel în mărime de 8 233,50 de lei și taxa de stat neachitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 9978 de lei (f.d. 80-88, vol.II).

Prin decizia din 25 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de avocatul Liliana Leanca, a fost casată decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 133-143, vol.II).

Rejudecând cauza, prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”, a fost casată hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și a fost emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” (f.d. 165-179, vol.II).

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Micodor Com” datoria în sumă de 254 466,76 de lei, dobânzile de întârziere în sumă de 111466,86 de lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii în prima instanță în sumă de 1000 de lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în instanță de apel în mărime de 8233,50 de lei.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în beneficiul statului, taxa de stat neachitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 9978 de lei.

La 28 ianuarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de avocatul Liliana Leanca, a declarat recurs.

Pledând pentru admiterea recursului, în sensul declarat a susținut că concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator, precum și cu normele de drept ce reglementează acest litigiu.

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a menționat că însăși reclamanta/intimată în ședința de judecată din 16 noiembrie 2010 a confirmat faptul că datoria pretinsă a fost formată în baza contractului din 23 iunie 2006, iar obiecții la procesul-verbal al ședinței de judecată nu au fost depuse.

Recurenta a considerat că instanță de apel incorect a invocat și faptul că înscrisurile anexate la materialele cauzei, pe care a fost întemeiată acțiunea au forță probantă or, art. 117 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că probele obținute cu încălcarea legii nu au putere de probațiune și nu pot fi puse de instanță în temeiul hotărârii.

A susținut că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele instanței ierarhic superioare și în mod repetat s-a bazat pe probe inadmisibile, nefiind indicate concluziile sale privind admiterea unor probe și respingerea altora.

Recurenta a mai considerat neîntemeiate argumentele instanței de apel, precum că contractele prezentate de reclamantă/intimată au fost încheiate în cadrul unor practici comerciale constante, care au fost confirmate prin acte de executare a Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” or, facturile fiscale au fost prezentate în copii, fapt ce contravine Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat cu regim special al facturii de expediții, iar în acest sens Curtea Supremă de Justiție a menționat că facturile în copii, nu pot sta la baza recunoașterii ca probă a unei datorii.

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a precizat că în activitatea sa, nu a exportat miez de nucă, astfel că informația prezentată de Serviciul Vamal este neveridică or, pe declarația vamală prezentată de autoritatea vamală lipsește ștampila și semnătura directorului Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”.

A indicat că societatea nu funcționează din anul 2006, respectiv, nu a efectuat anumite tranzacții legate de miez de nucă, or, tranzacțiile date au fost inventate în baza unor acte juridice prezentate în copii, a cărui original nu a existat și nu există, iar instanța de apel nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea.

Recurenta și-a întemeiat cererea de recurs în baza prevederilor art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Entitatea juridică a solicitat, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 22 mai 2019, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de avocatul Liliana Leanca, a depus cerere de completare a recursului.

Suplimentar a indicat că în temeiul art. 138 Cod de procedură civilă, înscrisurile se depun la materialele cauzei în original sau în copii autentificate în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului, dispoziție legală care a fost ignorată de instanța de apel.

A relatat că pentru ca un contract de vânzare-cumpărare să fie valabil încheiat, urmează să cumuleze condițiile generale, cum ar fi capacitatea de exercițiu, consimțământul, obiectul și cauza, or, lipsa uneia dintre acestea, atrag nulitatea acestuia.

La caz, urmează de remarcat că în perioada anilor 2008–2016, SA „Fabrica de Conserve Anenii Noi” nu a încheiat niciun contract de vânzare-cumpărare al miezului de nuci, nu a semnat contractul de comision, nu a primit pe contul de decontare nicio sumă de bani, nu a semnat niciun act de primire-predare a mărfii și nu a eliberat facturi fiscale, aceasta deoarece înscrisurile prezentate nu conțin elementele esențiale ale acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, la dosar lipsește.

Astfel, recursul declarat la 28 ianuarie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de avocatul Liliana Leanca, este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (1)–(2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că la 23 iunie 2006, între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Întreprinderea Individuală „G. Baci” a fost încheiat contractul de societate civilă (f.d. 8-9, vol.I) în baza căruia:

la 27 iunie 2006, Întreprinderea Individuală „G.Baci” a achitat în avans Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” suma de 10 000 de lei pentru servicii de prelucrare (f.d. 41, vol.I);

la 1 august 2006, Întreprinderea Individuală „G.Baci” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” capace și borcane în sumă de 42 749,10 de lei (f.d. 40, vol.I);

la 1 august 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Întreprinderii Individuale „G. Baci” servicii de prelucrare în sumă de 101 194,08 de lei (f.d. 39, vol.I);

la 1 august 2006, Întreprinderea Individuală „G. Baci” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” mazăre în sumă totală de 48 444,98 de lei (f.d. 38, vol.I);

la 7 august 2006, Întreprinderea Individuale „G. Baci” a înaintat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” factura privind restituirea sumei de 2 251,44 de lei, cu titlu de diferență de preț la marfa livrată (f.d. 37, vol.I);

și la 31 august 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Întreprinderii Individuale „G. Baci” capace în sumă de 2 251,44 de lei. (f.d. 36, vol.I).

La 17 august 2006, Întreprinderea Individuală „G. Baci” a fost reorganizată în Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, preluând toate drepturile și obligațiunile anterioare și continuând relațiile contractuale cu Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”.

Ca urmare, la 22 septembrie 2006, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” etichete în sumă de 1 500 de lei (f.d. 35, vol.I);

la 24 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 97 600 de lei (f.d. 34 V-1);

la 25 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 97 360 de lei (f.d. 33 V-1);

la 25 octombrie 2006, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a preluat datoria Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” față de Societatea cu Răspundere Limitată „Ambas Fer” în sumă de 4 466 de lei;

la 26 octombrie 2006, Societate pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a livrat Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” castraveți conservați în sumă de 16 880 de lei (f.d. 31, vol.I);

la 26 septembrie 2007, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a restituit Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” marfă în sumă de 144 420 de lei (f.d. 42, 43, vol.I);

și la 17 ianuarie 2008, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a livrat Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” miez de nucă în sumă de 2 114 040 de lei (f.d. 30, vol.I);

Este cert și faptul că potrivit contractului de comision din 18 ianuarie 2008, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” și-a asumat obligația de a găsi potențialul cumpărător.

În rezultat, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” datorează Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, inclusiv și pentru serviciile de comision prestate în suma de 3 592,66 de lei.

S-a stabilit că la 4 februarie 2008, și respectiv, 11 februarie 2008 între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” au fost semnate actele de îndeplinire a lucrărilor, potrivit cărora se confirmă livrarea miezului de nucă și primirea sumei de 1 796 330,90 de lei pe contul Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup”, care a fost responsabilă pentru efectuarea tranzacției. (f.d. 25, 26, vol. I).

La fel, s-a constatat că din momentul livrării și până la achitarea de către cumpărător a costului mărfii, a fost formată diferența de curs în mărime de 5 381 de lei (f.d. 28, vol. I).

La 29 februarie 2008, între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a fost semnat acordul de stingere a datoriilor, prin compensare, în sumă de 1 801 711,90 de lei, iar datoria restantă constituie 254 466,76 de lei (f.d. 27, vol. I).

De asemenea, s-a constatat că la 2 octombrie 2009, potrivit contractului de cesiune a creanței nr.02/10, Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup” a cesionat creanța în sumă de 254 466,76 de lei Societății cu Răspundere Limitată „Afriso Grup Com” (f.d. 44, 45, vol. I).

Prin notificarea din 8 octombrie 2009, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a fost înștiințată despre cesiunea creanței, fapt confirmat prin avizul recepționat (f.d. 46, 47, vol. I).

Tot, materialul probator atestă că la 3 august 2010, potrivit contractului de cesiune a creanței nr. ACF-03/08 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Afriso Grup Com” și Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a fost cesionată ultimei, creanța în sumă de 254 466,76 de lei (f.d. 48, 49, vol. I).

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” la fel, a fost înștiințată, prin notificarea din 4 august 2010 despre cesiunea creanței, fapt confirmat prin avizul recepționat (f.d.50, vol. I).

Probatoriul administrat în cauză, mai atestă că la 16 iulie 2012, a fost încheiat contractul de cesiune între Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” și Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor-Com”, în urma căruia datoria Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a fost cesionată, Societății cu Răspundere Limitată „Micodor-Com” (f.d.71-72, vol.I).

Depunând la 6 septembrie 2010 acțiune în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, Societatea cu Răspundere Limitată Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a solicitat încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” a datoriei în mărime de 254 466,76 de lei și a dobânzilor de întârziere pentru nerestituirea datoriei în termen în mărime de 111 466,86 de lei, iar în total suma de 365 933,62 de lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

Iar, prin încheierea din 3 decembrie 2014 a Judecătorei Anenii Noi, a fost înlocuită Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” cu succesorul în drepturi procedurale, Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” (f.d. 140-142, vol.I).

Fiind investită cu examinarea cauzei și având ca obiect încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”.

În consolidarea soluției sale, prima instanță a reținut prevederile Codului de procedură civilă, și anume, Capitolul ce reglementează probele și probațiunea, precum și art. 753 Cod civil, care definește contractul de vânzare-cumpărare.

Astfel, s-a constatat că acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”, înlocuită ulterior cu succesorul în drepturi, Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”, a fost întemeiată pe unele copii ale contractelor și înscrisurilor neautentificate în modul prevăzut de legislație, iar unele acte ale căror copii sunt anexate la materialele cauzei, au fost semnate de persoane neîmputernicite.

Ca urmare, contractul de vânzare-cumpărare nr. 15/01 din 15 ianuarie 2008 a fost semnate de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, reprezentată de Ilie Șveț, care nu a fost conducătorul acestei întreprinderi și nici nu au fost prezentate anumite împuterniciri, inclusiv de a reprezenta întreprinderea la încheierea tranzacției respective.

A fost menționat că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost demonstrate de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” împuternicirile lui Ilie Șveț la încheierea unor tranzacții.

Totodată, copiile facturilor fiscale prezentate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor-Com” ca mijloc de probă contravin Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat cu regim special al facturii de expediție pentru transporturile de mărfuri cu mijloace auto, și anume, lipsesc datele mijlocului de transport care a transportat marfa, semnătura șoferului și ca urmare aceste acte sunt viciate de drept.

Pe cale de consecință, instanța de fond a ajuns la concluzia că argumentele invocate de societatea comercială în susținerea cererii de chemare în judecată nu și-au găsit confirmare prin probele cercetate și administrate în cadrul cercetării judecătorești, din care considerent a respins acțiunea.

Judecând apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Micador-Com”, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia admiterii cererii de apel, casării hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micador-Com”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 8 alin. (1), (2), 9 alin. (1), (2), 10 alin. (1), 11, 14, 512 alin. (1)-(3), 514, 572 alin. (2), 602 alin. (2), 619 și 1389 Cod civil, art. 117 alin. (1), 130 alin. (1)-(3) și 131 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău a constatat că existența înscrisurilor anexate la materialele cauzei ca temei al pretențiilor formulate, nu a fost contestată de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”. Or, obiectul contestației constă în valabilitatea acestora și opozabilitatea în raport cu Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”.

Colegiul civil a conchis că contractele pretinse a fi semnate în numele Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” de o persoană neîmputernicită, au fost încheiate în cadrul unor practici comerciale constante, care au fost confirmate prin acte de executare de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, manifestate în recepționarea/livrare de facto a mărfurilor și serviciilor, emiterea facturilor fiscale și reflectarea actelor în evidența contabilă.

De asemenea, contractele semnate de pretinsa persoană neîmputernicită, au fost autentificate cu ștampila societății și au fost confirmate prin acte de executare de facto, reflectate în facturi fiscale de strictă evidență, facturi care nu au fost declarate ca fiind pierdute sau anulate în alt mod.

Or, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” nu a justificat modul în care acțiunile concludente de confirmare a contractelor invocate că ar fi semnate de o persoană neîmputernicită, manifestate în acte de executare, reflectate în facturi fiscale de evidență strictă, nu îi sunt opozabile, precum și nu a întreprins nicio măsură de contestarea acestora, prin anularea facturilor fiscale, returnarea prestațiilor și denunțarea pierderii posesiei ștampilei.

Colegiul civil a punctat că în răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat Anenii-Noi, tranzacția de vânzare-cumpărare din 15 ianuarie 2008 (cu Acordul adițional nr. 1 din 17 ianuarie 2008) în sumă de 1 761 700 de lei (plus 352 340 de lei TVA), confirmată prin factura fiscală de livrare seria SX nr. 1677820 din 17 ianuarie 2008 a fost reflectată în declarația privind TVA pe luna ianuarie 2008 și în informația despre facturile TVA primite pentru luna ianuarie 2008 a Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii-Noi”.

La fel și prin răspunsul Biroului Vamal Bender se confirmă că actele juridice în baza cărora a fost efectuat exportul de marfă (miez de nucă) la 18 ianuarie 2008, și anume, declarațiile vamale nr.42 și nr.43 din 18 ianuarie 2008 care aparțin Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” cu borderoul documentelor anexate.

Colegiul civil a concluzionat ca fiind întemeiată și pretenția privind încasarea dobânzilor de întârziere conform art.619 Cod civil pe perioada pretinsă în acțiune, în sumă de 111 466,86 de lei. Or, la caz în raport cu circumstanțele cauzei, inclusiv perioada de examinare a dosarului, adjudecarea sumei de 111 466,86 de lei este considerată de instanța de apel ca fiind echitabilă în raport cu avantajele de care a

beneficiat Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în rezultatul neexecutării în termen a obligației scadente de plată.

Instanța de recurs constată, însă, că deși la soluționarea cauzei au fost stabilite circumstanțe care au importanță pentru judecarea litigiului în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 și 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante. Înscrierile se depun în judecată de către părți și de alți participanți la proces, în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului.

Iar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitoare la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Conform art. 8 alin. (1) și (2) lit. a) Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din acte juridice.

În baza art. 9 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară, iar în conformitate cu alin.(2), neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Prezintă relevanță și prevederile art. 138 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă, înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele cauzei trebuie

confirmate numai cu documente în original și când, ca urmare a soluționării cauzei, înscrisul își pierde efectul juridic sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Incidentă la caz este și dispoziția art. 61 alin. (1), (2) Cod civil, (în redacția până la 01 martie 2019), care prevede expres că persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator. Au calitatea de administrator persoanele fizice care, prin lege sau prin actul de constituire, sunt desemnate să acționeze, în raporturile cu terții, individual sau colectiv, în numele și pe seama persoanei juridice.

Raportând la caz cadrul legal enunțat, instanța de recurs conchide că prin prisma normelor de drept enunțate, reiese că prima instanță justificat a stabilit că acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” a fost întemeiată doar în baza unor copii ale actelor juridice și înscrisurilor, neautentificate în modul stabilit de lege (f.d. 8-51, vol.I), iar alte probe anexate, au fost semnate de persoane neîmputernicite, din numele unei entități juridice.

În acest context, este important de a remarca că contractul de vânzare-cumpărare nr. 15/01 din 15 ianuarie 2008 a fost semnat de Societatea cu Răspundere Limitată „Afrisco-Grup”, reprezentată de Eugeniu Baci, în calitate de vânzător și Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, în calitate de cumpărător, reprezentată de către Ilie Șveț (f.d. 15, vol.I).

Or, reieșind din conținutul răspunsului Camerei Înregistrării de Stat nr. 813 din 22 noiembrie 2013, s-a stabilit cu certitudine că potrivit datelor din Registrul de Stat al Persanelor Juridice și Întreprinzătorilor Individuali, în perioada 15 noiembrie 2006–20 martie 2008, în calitate de administrator a Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” figura Ivan Bahov (f.d. 91, vol.I).

Mai mult, la materialele cauzei nu se regăsește în sensul art. 252 alin. (1) Cod civil, nicio procură eliberată pe numele lui Ilie Șveț, în vederea reprezentării Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” la încheierea actului juridic enunțat supra. Or, procura este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Sub acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Micodor-Com”, nu a prezentat originalul contractelor, precum și a înscrisurilor anexate în susținerea acțiunii depuse sau copia legalizată în modul corespunzător a acestor acte, invocând că nu dispune de originalele acestora și se află în imposibilitate să legalizeze înscrisurile (f.d. 20, vol.I).

Suplimentar, la ședința de judecată din 30 septembrie 2016, a fost stabilit că Ilie Șveț, care a semnat actul juridic din numele Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, a fost conducătorul Societății pe Acțiuni „Anchir”, iar în baza deciziei Consiliului comunal Chirca nr. 2/02 din 19 februarie 2008 a exercitat funcția de Primar-interimar al comunei Chirca până la 21 mai 2008, fapt confirmat prin răspunsul Primăriei Chirca, raionul Anenii Noi nr. 49 din 9 februarie 2016 (f.d. 19-20, vol.I).

Prin urmare, concluzia primei instanțe, în sensul că aceste încălcări duc la nulitatea absolută a actelor respective, precum și a celor încheiate ulterior, este rațională și corectă.

În acest sens, urmează a fi învederate dispozițiile art. 666 alin. (1) și 753 alin. (1), (2) ale Codului Civil (în redacția până la 01 martie 2019), care stipulează că contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

Art. 207 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), prevede că actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea niciun efect.

Așadar, din norma citată se deduce că cauza (scopul) este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, este acel interes pe care autorul (părțile) actului juridic caută să-l satisfacă. Cauza actului juridic civil constă din două elemente: elementul obiectiv și elementul subiectiv.

Elementul obiectiv constă în scopul imediat, direct, numit și scopul obligației, este abstract și invariabil în cadrul unei anumite categorii de acte juridice civile. La caz, scopul imediat este considerarea remiterii bunului – în actele reale, adică contractele de împrumut.

Elementul subiectiv constă în scopul mediat, numit și scopul actului juridic, este concret și variabil de la act la act juridic și de la persoană la persoană. Scopul mediat este motivul determinant al încheierii actului juridic civil și se referă sau la însușirile unei prestații sau la calitățile unei persoane.

Astfel eroarea asupra calităților esențiale ale obiectului prestației sau asupra persoanei, în cazul când identitatea acestuia este motivul determinant al încheierii actului juridic, poate atrage nulitatea actului, în corespundere cu art. 227 Cod civil.

În accepțiunea art. 227 alin. (2) lit. c) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), eroarea este considerabilă dacă la încheiere a existat o falsă reprezentare referitor la părțile actului juridic (partenerul sau beneficiarul), în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic.

Așa fiind, analizând contractul de vânzare-cumpărare nr. 15/01 din 15 ianuarie 2008, s-a depistat că Ilie Șveț, care a semnat actul juridic din numele Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” nu a fost angajat al Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, și nu dispunea nici de împuterniciri.

Iar drept completare, cererea de atribuire a codului fiscal nr. 346, anexată la materialul probator al cauzei (f.d. 247, vol.I), semnată și depusă de Ilie Șveț, în interesele Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” la Inspectoratul Fiscal de Stat, raionul Anenii Noi, a fost înregistrată la 07 februarie 2008, pe când codul fiscal al societății a fost atribuit la 7 februarie 2007, or, presupusul contract de vânzare-cumpărare a fost semnat de acesta la 15 ianuarie 2008 și executat la 04 februarie 2008.

Conform pct. 1.1. și 3.1. al contractului de vânzare-cumpărare nr. 15/01 din 15 ianuarie 2008, cumpărătorul Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, s-a obligat să primească marfa transportată și să achite prețul pentru aceasta potrivit acordului suplimentar, iar la rândul său, vânzătorul Societatea cu

Răspundere Limitată „Afrisco-Grup”, s-a obligat să transporte bunul la depozitul cumpărătorului (f.d. 15-16, vol.I).

De altfel, marfa (miezul de nucă) în cantitatea de 2 000 de tone (f.d. 17, vol.I), urma a fi transportat de către vânzător la depozitul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, însă la materialele cauzei nu se regăsesc aceste probe, iar înscrisurile întocmite ulterior semnării acestui contract, și anume, contractul de comision din 17 ianuarie 2008, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Afrisco Grup” și-a asumat obligația de a găsi potențialul cumpărător, a vinde și a transfera mijloacele financiare primite în urma tranzacției în contul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”(f.d. 18-24, vol.I), factura fiscală seria SX nr. 1677820 din 17 ianuarie 2008 (f.d. 30, vol.I) și acordul de stingere a datoriei încheiat în urma tranzacțiilor încheiate între Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor” (f.d. 48, vol.I) au fost anexate în copii neautentificate și au fost semnate de Ilie Șveț, care nu deținea împuterniciri în acest sens.

Or, instanța reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Subsecvent celor expuse, se va evidenția că copia facturii fiscale prezentată de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” ca mijloc de probă în susținerea acțiunii, contravin Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat cu regim special al facturii de expediție pentru transporturile de mărfuri cu mijloace auto, care este aprobat prin Ordinul comun al Departamentului Analize Statistice și Sociologice al Republicii Moldova și al Ministerului Finanțelor nr. 59/85 din 6 iulie 1998, în vigoare la acel moment.

În același timp, art. 117 alin. (1) Cod fiscal (în redacția din 11 ianuarie 2008) subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu excepția cazurilor determinate de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor. Factura fiscală nu se eliberează pentru livrările impozitate conform art.104 lit. a).

Iar drept completare, instanța de recurs consideră necesar a menționa pct. 1 din Anexa nr. 2, la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17 martie 1998, cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, care prevede că toate entitățile care, potrivit legislației în vigoare, au obligativitatea ținerii contabilității, utilizează în procesul desfășurării activității economico-financiare formularele corespunzătoare cu regim special, care confirmă operațiunile economice efectuate.

Astfel, unul din actele contabile cu regim special-primar care confirmă operațiunile economice efectuate, reprezintă factura fiscală care este un document justificativ contabil emis de către furnizor către client, care conține lista cu produsele vândute, respective serviciile prestate clientului de către furnizor, conform unui contract făcut în prealabil. O factură fiscală conține serie, număr, dată de facturare, datele de identificare fiscală ale furnizorului și ale clientului, lista produselor sau serviciilor, prețul unitar, cantitatea fiecăruia, cota de TVA, totalul parțial (fără TVA) și general (cu TVA inclus).

În condițiile dispozițiilor menționate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, decelează că factura fiscală la transportarea mărfurilor se utilizează obligatoriu, în care se înserează inclusiv numele și prenumele șoferului, semnătura ultimului, datele referitor la autovehiculul care transportă marfa, locul de descărcare, iar al treilea exemplar al facturii fiscale se transmite cumpărătorului, pentru a fi reflectată în evidența contabilă.

Din cele relatate, rezultă că concluzia primei instanțe cu privire la faptul că în factura fiscală lipsesc datele mijlocului de transport care a transportat miezul de nucă, numele și prenumele șoferului și semnătura acestuia, autovehiculul care a transportat marfa și locul de descărcare, este corectă, ceea ce denotă că nu a avut loc transportarea mărfii propriu-zise.

Într-adevăr prin informația parvenită de la Inspectoratul Fiscal de Stat, raionul Anenii Noi cu privire la declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/01/2008, care include numărul de facturi TVA primite a Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, în care a fost reflectată tranzacția de vânzare-cumpărare din 15 ianuarie 2008, precum și prin informația parvenită de la Biroul Vamal Bender, și anume, declarațiile vamale nr. 42 și 43 din 18 ianuarie 2008 ale Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” se constată că la 18 ianuarie 2008 a fost efectuat exportul de marfă (f.d. 175-176, 214-218, vol.I).

Însă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că actele enunțate supra, nu pot fi puse la baza admiterii acțiunii, aceasta deoarece pe contractul de vânzare-cumpărare, factura fiscală și declarațiile vamale, lipsește ștampila Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, precum și semnătura directorului acestei întreprinderi, or, pentru a fi valide aceste înscrisuri, indispensabil la caz, urmează a fi respectate rigorile stabilite de lege.

Mai mult, instanța de recurs statuează că Curtea de Apel Chișinău, nu a ținut cont de cele invocate de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, pe când indisolubil urma să analizeze argumentele prezentate de societatea reclamantă în cumul cu alegațiile aduse de societatea pârâtă, or, instanța de apel s-a bazat doar pe expunerile și argumentele din acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Micodor Com”.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că este absolut neîntemeiată constatarea instanței de apel potrivit căreia pretinsele contracte au fost încheiate de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” în cadrul unor practici comerciale constante, care s-au confirmat prin acte de executare de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, manifestate în recepționarea/livrarea de facto de mărfuri și servicii, emiterea de facturi și reflectarea actelor în evidența contabilă a întreprinderii.

Prin urmare, nu pot fi reținute aceste argumente și se resping, deoarece constatările expuse supra denotă contrariul.

Așa fiind, față de considerentele expuse și în raport cu dispozițiile legale citate, se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când instanța de fond în mod temeinic și legal a respins acțiunea.

În temeiul celor constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, și corect a fost respinsă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”, succesor în drepturi procedurale Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com”.

Pentru observațiile arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”, urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi”.

Se casează decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crislidor”, succesor în drepturi procedurale Societatea cu Răspundere Limitată „Micodor Com” împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve Anenii Noi” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh